

Dunjalučke i ahiretske koristi hadža (Meka)

Hatib: dr. Usama ibn Abdullah Hajjat

5. zulhidže 1444. po Hidžri / 23. juni 2023.

Hvala Allahu Koji je ukazao počast sljedbenicima islama propisujući im da hodočaste Njegovu svetu Kuću i da obavljaju hadž. Zahvaljujem Mu na mnogobrojnim blagodatima i darovima. Svjedočim da nema boga osim Allaha, jedinog, Koji nema druga, Vladara, Svetog, Onoga Koji je bez nedostataka, i svjedočim da je naš prvak i vjerovjesnik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, Allahov rob i poslanik, koji je svojim jasnim riječima i praksom objasnio obrede hadža, kako ljudski um ne bi lutao i postupao po svom nahođenju. Allahu moj, smiluj se, blagoslovi i spasi Svoga roba i poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, njegovu porodicu i ashabe, bogobojazne i čestite predvodnike ummeta, sve dok se budu smjenjivali dan i noć.

Bojte se Allaha i znajte da ćete doći pred Njega. "Na Dan u kome će čovjek djela ruku svojih vidjeti, a nevjernik uzviknuti: 'Da sam, bogdo, zemlja ostao!'" (En-Nebe, 40)

O vjernici, Allahova časna Kuća, Njegov sigurni Harem i veličanstveni i blagoslovljeni obredi, sve to nas, iznova, podsjeća na predvodnika sljedbenika čiste vjere i onoga koji je podigao temelje Kabe, Ibrahima – oca vjerovjesnika, prijatelja Milostivog, neka su na njega i na našeg Vjerovjesnika najvredniji salavat i najčišći selam, kao što kaže Uzvišeni: "I dok su Ibrahim i Ismail temelje Hrama podizali, oni su molili: 'Gospodaru naš, primi od nas, jer Ti, uistinu, sve čuješ i sve znaš!'" (El-Bekara, 127)

U odazivanju Ibrahimovom pozivu na hadž, istom onom pozivu koji mu je naredio njegov Gospodar riječima: "i oglasi ljudima hadž!" – dolazit će ti pješke i na kamilama iznurenim; dolazit će iz mjesta dalekih" (El-Hadždž, 27), i u hodočašćenju ove časne Kuće, u ovim odabranim mjesecima, podsjećanje je na ovu veliku blagodat, kojom je

Allah počastio Svoga miljenika Ibrahima, alejhis-selam, na drevnim mjestima, kod Kabe, Hadžerul-esveda, Jemenskog ugla, Mekami-Ibrahima, Safe, Merve, Zemzema, na Mini, Arefatu i Muzdelifi, a u tome je također osnaživanje veze tevhida – iskrene i čiste vjere u Gospodara svih svjetova, i obavezivanje duše tom vezom, postupanjem u skladu s njom i napuštanjem onoga što joj se suprotstavlja i što je poništava, a to je širk koji upropaštava djela, i čini ih beskorisnim.

Uzvišeni kaže: "A tebi, i onima prije tebe objavljeno je: Ako budeš druge Allahu ravnim smatrao, tvoja djela će sigurno propasti, a ti ćeš izgubljen biti." (Ez-Zumer, 65)

"I Mi ćemo pristupiti djelima njihovim koja su učinili i u prah i pepeo ih pretvoriti" (El-Furkan, 23), tj. djelima u kojima su Allahu pridružili druga.

O vjernici, hodočasnici Allahove kuće, hadž je jedna od najboljih prilika za uspostavljanje potpunog tevhida – čiste i nepatvorene vjere u jednog Boga i ostvarenje ubudijjeta – iskrenog obožavanja Allaha, jedinog istinskog Boga, Koji je dostojan obožavanja, budući da se u svakom njegovom obredu manifestuje ubudijjet u njegovoj najjasnijoj formi, počevši od nijeta ulaska u obrede (ihram), oslobađanja od odjeće i pokrivača za glavu, pa preko tavafa, doticanja Jemenskog rukna (ugla) i ljubljenja Hadžerul-esveda, sa'ja (ubrzanog hodanja) između Safe i Merve, boravka na Arefatu, noćenja na Muzdelifi i Mini, pa do bacanja kamenčića, prinošenja žrtve i oproštajnog tavafa. U svakom od ovih obreda jasno se očituje iskreno obožavanje Allaha, Gospodara svjetova, i posvećivanje svih ibadeta isključivo Njemu, a to je cilj stvaranja ljudi, kao što kaže Uzvišeni: "Džine i ljude stvorio sam samo zato da Mi se klanjaju" (Ez-Zarijat, 56).

Obredi hadža, također, podsjećaju čovjeka na vječnu kuću i podstiču ga da se ustrajno priprema za nju i da ne dozvoli da ga dunjalučki užici i ukrasi odvrte od sjećanja na ahiret, a to može postići samo ukoliko se u svojim obredima strogo bude držao principa ihsana – slijeđenja najispravnijeg puta koji vodi Allahovom zadovoljstvu i postizanju Njegove plemenite nagrade, koju je obznanio istinoljubivi Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, u hadisu: "Umra do umre iskupljuje grijeha počinjene

između njih, a nema druge nagrade za hadž mebrur osim Dženneta.” (Buhari i Muslim)

Put koji je hodočasnik Allahove kuće dužan slijediti i ne skretati s njega, kako bi postigao ovu veličanstvenu nagradu, objašnjen je u riječima Uzvišenog: “Hadž je u određenim mjesecima; onom ko se obaveže da će u njima hadž obavljati nema snošaja sa ženama i nema ružnih riječi, i nema svađe u danima hadža” (El-Bekara, 197), i riječima Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem: “Ko hodočasti Allahovu kuću, i ne bude imao snošaj sa ženom (refes), i ne bude griješio (fusuk), vratit će se kući čist od grijeha, kao na dan kada ga je majka rodila” (Buhari i Muslim).

Pojam “refes”, spomenut u ajetu i hadisu, obuhvata spolni akt i sve što je usko vezano za njega, a pojam “fusuk”, obuhvata sve grijeha, od srčanih, kao što je širk – pridruživanje druga Allahu, i svako drugo nevaljalo djelo koje nastaje u srcu, ili tjelesnih, kao što je vrijeđanje, proklinjanje, kleveta, nasilje i nepravda u svim svojim oblicima, ali i svi drugi prijestupi koji su zabranjeni hadžiji u toku hadžskih obreda.

Jedan od tih puteva jeste stjecanje halal imetka i obavljanje hadža od tog imetka, kao što se navodi u hadisu koji je zabilježio imam Muslim od Ebu Hurejre, radijallahu anhu, da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “Uistinu, Allah je lijep i ne prima osim lijepo. A, doista je Uzvišeni Allah naredio vjernicima isto što je naredio i poslanicima, rekao je: ‘O poslanici, jedite što je lijepo (dozvoljeno), a radite što je dobro...’ (El-Mu’minun, 51), i rekao je: ‘O vjernici, jedite od lijepih (dozvoljenih) jela kojima smo vas Mi opskrbili’ (El-Bekara, 172).” Ebu Hurejra je rekao: “Zatim je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, spomenuo nekog čovjeka, rekavši: “Dugo je putovao, kosa mu je raščupana i prašnjav je, podiže svoje ruke ka nebesima, govoreći: ‘Gospodaru! Gospodaru!’, a hrani se haramom, poji se haramom, oblači haram i othranjen je haramom, pa kako da mu dova bude primljena?!”

Na svakom svom koraku, otkad napusti svoju kuću i domovinu pa do završetka hadžskih obreda, hadžija upućuje dove Allahu, i zato je važno da njegov imetak bude lijep i halal, i da ga troši na ispravan način.

Jedan od tih puteva i stroga dužnost svakog hadžije jeste da bude iskren u svim svojim djelima i da sve hadžske obrede izvršava u skladu sa propisima, izbjegavajući svaki vid novotarije. Fudajl ibn Ijad, Allah mu se smilovao, u komentaru riječi Uzvišenog: "da bi vas iskušao koji će od vas bolje postupati", kaže: "Ako je djelo iskreno, a nije ispravno (u skladu sa propisima), neće biti kabul kod Allaha. Isto tako, ako je ispravno, ali nije iskreno, neće biti kabul sve dok ne bude i iskreno i ispravno. Iskreno znači da bude radi Allaha, a ispravno da je u skladu sa sunnetom."

U iskrenost spada i to da hadžija svojim hadžom ne želi postići popularnost i ugled kod ljudi, nego isključivo Allahovo zadovoljstvo i Njegovu nagradu. U hadisi-kudsiju kaže se: "Ja sam najneovisniji o tome da Mi neko, u djelu koje čini, pripiše druga. Ko uradi neko djelo i u njemu Mi pripiše druga, ostavit ću i njega i to djelo." (Muslim)

Obaveza usklađivanja djela sa propisima i sunnetom Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, a što je temelj za prihvatanje djela (kabul), uzrok Allahove ljubavi i put ka oprostima grijeha, potvrđena je riječima Uzvišenog: "Reci: 'Ako Allaha volite, mene slijedite, i vas će Allah voljeti i grijeha vam oprostiti!' - A Allah prašta i samilostan je." (Ali Imran, 31)

Hadžija bi svakako trebao voditi brigu o tome da svaki njegov postupak na hadžu bude u skladu sa sunnetom, i stalno imati pred očima formu Poslanikovog, sallallahu alejhi ve sellem, hadža, poznatog kao Oproštajni hadž, i da ta forma bude njegov svjetionik koji će ga usmjeravati i kojem će se uvijek vraćati. Uzvišeni kaže: "Vi u Allahovom Poslaniku imate divan uzor za onoga koji se nada Allahovoj milosti i nagradi na onome svijetu, i koji često Allaha spominje." (El-Ahzab, 21)

O vjernici, u blizini ove drevne Kuće i ovog sigurnog Harema, osnažuju se veze među sljedbenicima islama i vladaju ljubav, međusobno upoznavanje, bliskost i solidarnost, koji su od najvažnijih karakteristika zdravog i jakog muslimanskog društva, čiji pojedinci, u značajnoj mjeri, učestvuju u djelima dobročinstva prema siromašnima, jetimima i udovicama, i pružanju svakog oblika potpore dobrotvornim institucijama, pomažući im tako u realizaciji mnogih humanitarnih projekata, s plemenitim namjerama.

Sve ovo smatra se “nefekom” – trošenjem imetka na hadžu i umri, za koju će hadžija biti obilato nagrađen kod Allaha, a njegov trud bit će hvale vrijedan. Buhari i Muslim bilježe od majke pravovjernih Aiše, radijallahu anha, da joj je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, dok je obavljala umru rekao: “Imat ćeš onoliku nagradu koliko se umoriš ili potrošiš.” U drugoj verziji ovog hadisa umjesto veznika “ili” (ev) stoji veznik “i” (ve): “... koliko se umoriš i potrošiš”. Također, smatra se posebnim vidom ihsana – dobročinstva, koji je Allah spomenuo u ajetu: “One koji čine dobra djela čeka nagrada, i više od toga! Lica njihova neće tama i sjeta prekrivati; oni će stanovnici Dženneta biti, u njemu će vječno boraviti” (Junus, 26).

Bojte se Allaha i trudite se da budete od onih koji svoj hadž izvršavaju na najljepši i najpotpuniji način, u skladu sa Allahovim propisima i Poslanikovim sunnetom, i nastojeći da svakom svojom lijepom riječju i dobrim djelom zadobijete Njegovu blizinu i zadovoljstvo.

Neka vam stalno bude na umu da vam je Allah, džellešānuhu, naredio da donosite salavate na najbolje stvorenje, pa je rekao u najistinitijem i najljepšem govoru: “Allah i meleki Njegovi blagosiljaju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljajte ga i vi i šaljte mu pozdrav!” (El-Ahzab, 56)

Molim Allaha da i meni i vama podari blagoslov u časnom Kur'anu, i da podari da nam koriste njegovi ajeti i mudra opomena. Rekoh ovo i od Uzvišenog Allaha tražim oprost za sebe, za vas i sve muslimane od svakog grijeha, a tražite i vi, On mnogo prašta i On je milostiv.

